

1. ...mégis az aranyosságot választja...

45 perces, interaktív szövegfeldolgozó és szövegalkotó óra

Miről szól ez a tanegység?

Ezen az órán a tanulók megismerkednek Lackfi János *Szelídség, avagy mindennek van határa* című történetével. A történet főszereplője a kisfiú, akit gyakran felmérgezik a húga. A gyerekek meghallgatják, mit tanácsolnak neki a szülei. Megvizsgálják,

hogy ők miért szoktak felmérgekedni, és elgondolkodnak azon, hogyan tudnának szelídebbek lenni. A gyerekek a szelídség témájához kapcsoló játékokban vesznek részt, melyek segítségével megtapasztalják: a szelídség segítségével megfelelő döntéseket hozhatnak, könnyebben elviselik a társaikat, jobban érzik magukat.

Áttekintő vázlat

1. Szelíd vagyok, mérges vagyok	5 perc
2. Igazán lehetnék egy kicsit szelídebb...	10 perc
3. Haragszom rád!	10 perc
4. Hogyan ne hozzunk rossz döntést hirtelen haragunkban!	10 perc
5. Szólások	5 perc
6. Az aranyosságot választom	5 perc
Összesen:	45 perc

Előkészületek

Berendezzük az osztálytermet a körben álláshoz, a játékhoz, a vetítéshez.

MIT KÉSZÍTSEK ELŐ?

Internet,
projektor,
hangszóró

Lackfi János
*Jóság néni
csokija* című
könyv

Munkafüzet

Kinyomtatható
segédanyagok

labda

FELADATOK LEÍRÁSA

MIT AKARUNK ELÉRNİ?

Ebben a ráhangolódo feladatban a gyerekek önismeretét fejlesztjük.

1. Szelíd vagyok, mérges vagyok

5 perc

Körben állunk, és a gyermekek felváltva mondanak mondatokat, hogy milyenek, amikor szelídek vagy mérgesek.

Amikor szelíd vagyok, akkor...

Amikor felmérgecsiteneek, akkor...

A tanító hívja fel a figyelmet arra, hogy mindannyian ismerjük mind a két érzést, mégis szükséges, hogy megszelídítsük a haragunkat, ezért meg kell tanulnunk, hogy ezt hogyan tegyük!

MIT AKARUNK ELÉRNİ?

A hallás utáni szövegértést fejlesztjük. A gyerekek megkülönböztetik a szelíd és mérges érzéseket. Megtapasztalják, hogy ezeket az érzéseket különféle nyelvi eszközökkel fejezzük ki. A szelídséget a gyengédség nyelvén, a haragot a szenvedélyek nyelvén.

2. Igazán lehetnék egy kicsit szelídebb...

10 perc

Hallgassuk meg Lackfi János történetét képek nélkül, amiből kiderül, hogy a dühöngő kiscfúnak milyen tanácsot adnak a szülei.

Kérjük meg a gyerekeket, hogy erre nagyon figyeljenek!

Miután meghallgattuk a történetet, **vetítsük ki az alábbi képet** és beszélgessünk a történetről!

JEGYZETEIM

- Beszéljük meg, mi volt a szülők tanácsa!
- Mit tanácsolt anya?
- Mit tanácsolt apa?
- Mihez hasonlította magát a kisfiú? Milyen, amikor mérges?
- Miért volt dühös?
- Hogyan fejezhette volna ki magát szebben, hogy ne bántsa meg a kistestvérét?

3. Haragszom rád!

Az alábbi figyelemfejlesztő játékot azért is szeretik a gyerekek, mert humoros párbeszédnek jönnek létre, amelyeken jókat lehet nevetni.

A gyerekek körbe állnak és szükség lesz egy labdára. Az egyik gyermek kezében van a labda, amit valakinek odadob, és közben ezt mondja: „Haragszom rád!” Aki kapta, megkérdezi: „Miért?” Erre válaszol az, aki dobta, például: „Mert hosszú a hajad!” Ekkor erre kell feleletet adnia a megdobottnak, például „Azért hosszú, mert így szeretem.” Mindig egész mondatban válaszoljanak a gyerekek!

A válaszadás után most ő lesz a kérdező és egy másik gyereknek dobja a labdát, akinek mondja, hogy „Haragszom rád!” Így teszik fel egymásnak a kérdéseket, míg mindenki sorra nem kerül. Fontos, hogy a válaszban nem lehet ugyanazt mondani, ami már egyszer elhangzott.

Hívjuk fel a gyerekek figyelmét arra, hogy nem az a cél, hogy megbántuk a társunkat, inkább vicces dolgokat mondjanak!

MIT AKARUNK ELÉRNI?

A mozgásos játék segítségével fejlesztjük a gyerekek kommunikációját is. Gyakorolják, hogy az indulataikat (ha haragszanak), szavakkal is kifejezhetik, úgy, hogy ne bántsanak meg vele másokat.

MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK EBBEN A FELADATBAN?

labda

MIT AKARUNK ELÉRNI?

Lázár Ervin története rávilágít arra, hogy milyen veszélyekkel jár, ha hirtelen cselekszünk. A gyerekek önismeretét, kommunikációs képességeiket fejlesztjük.

4. Hogyan ne hozzunk rossz döntést hirtelen haragunkban!

Lázár Ervin *Szegény Dzsoni és Árnika* című meséjében szerepel egy király, aki ha dühös lett, majdnem rossz döntéseket hozott. A főszámolnok segítségével azonban sikerült legyőzni a haragot, így végül mindig jó döntést hozott. Figyeljétek meg, hogy mi volt ez a módszer! A pedagógus olvassa fel a történetet!

„Leeresztették a lovagok a kardjukat, néztek a királyra.

– Amit akartam, megmondtam – mondta a király –, a lányom ahhoz megy feleségül, akit megszeret.

– És ha egy jöttmentet szeret meg? – kérdezték a lovagok. – Egy szegény földönfutót, egy nincstelent, egy senkiházit?

A király arcán már kezdtek gyűlni a piros foltok; láthatta, aki ismer-te, hogy azonnal dühbe gurul.

– Akkor egy jöttmenthez, egy szegény földönfutóhoz, egy nincstelen-hez, egy senkiházihoz megy feleségül – mondta a szokásosnál kissé hangosabban a király.

– Ez nem királyi gondolkozás – mondták gőgösen a lovagok.

A király most már ordított:

– Nem királyi, emberi! Börtönbe velük, lefejezni mind a kettőt!

Az udvari főszámolnok már el is kezdte: egy, kettő, három... A király meg berontott a trónterembe, annak is a legeslegeldugottabb sarká-ba, ott dühöngött, dúlt-fúlt, bizony harag szállt a szívébe.

A lovagok meg ijedten összenéztek.

– Minket most lefejeztek?

– Dehogy fejezünk, csak meneküljetek, ahogy a lovatok lába bírja – mondta a főudvarnagy.

Az udvari főszámolnok már háromszázharmincháromnál tartott.

A két lovag köd előtte, köd utána, a főszámolnok meg ezerhez ért. Bekukkantottak a kukkantók, de a király még akkor is olyan mérges volt, hogy hozzájuk vágta a koronáját. Csak ötezernél csillapodott le.

Akkor aztán kijött a trónteremből, és azt mondta:

– Mintha azt parancsoltam volna mérgemben, hogy fejezzétek le őket. Remélem...

- Persze, felséges királyom – mondta a főudvarnagy – egy ujjal se nyúltunk hozzájuk. Hadd fussanak, amerre látnak.
- Na, hála istennek! – nyugodott meg a király. – Két ilyen gőgös fajankót. Majd épp ilyenekhez adom a lányomat. – És a lányára nézett.
- Igaz, Árnika?
- Árnika az apjára mosolygott, és azt mondta:
- Köszönöm, édesapám.”

Beszélgessünk arról, hogy a gyerekek a saját életükben mikor alkalmazhatják ezt a módszert! Hozzanak példákat!

5. Szólások

MIT AKARUNK ELÉRNI?

A gyermekek nyelvhasználatát, beszédmegértését fejlesztjük, emeljük a beszéd- és kommunikációs képességeik színvonalát.

Oldjuk meg közösen a történet interaktív változatának első feladatát!

Egészítsd ki a szólásokat!

Ártatlan, mint a ma született	_____	legy
Szelíd, mint a	_____	csiga
Szegény, mint a templom	_____	macska
Él, mint	_____	róka
Szemtelen, mint a piaci	_____	tyúk
Talpra esik, mint a	_____	borjú
Ravasz, mint a	_____	galamb
Bámul, mint	_____	hal
Érti, mint	_____	egere
Lassú, mint a	_____	bárány

6. Az aranyosságot választom

Mindenki üljön le a helyére és csendesedjen el! A gyerekek átgondolják, hogy miért jobb szelídek maradni. Mindenki maga tudja, hogy mikor, milyen helyzetben indulatosabb, ennek megfelelően fejezze be magában a mondatot: Megpróbálok szelídebb lenni, amikor...

MIT AKARUNK ELÉRNI?

A gyerekek önértékelését fejlesztjük.

